

DOLENJSKE NOVICE

Izhajajo 1. in 15. vsacega meseca. Cena jim je s poštnino vred za celo leto naprej 2 K, za pol leta 1 K. Naročnina za Nemčijo, Bosno in druge evropske države znaša 2 K 50 h, za Ameriko pa 3 K. — Dopise sprejema urednik, naročnino in oznanila tiskarna J. Krajec nasl. v Novem mestu.

GOSPODARSTVO.

Vinski semenj v Novem mestu.

Jutri dne 16. t. m. se priredi tudi v Novem mestu prvi vinski semenj. Izkušnje, ki so se pokazale s takimi sejmovi, so tako ugodne, da je bilo treba tudi v središču vinorodne Dolenjske kaj storiti, da se vinska kupčija povzdigne.

V Krškem se je priredilo že več vinskih semnjov, ki so se vsi dobro sponesli. Na letošnjem vinskem semnju v Krškem se je prodalo nič manj kakor 2500 hektolitrov vina. To so vspehi, ki morajo spodbujati tudi druge vinske kraje in jih vnemati k enakemu postopanju in enakemu pospeševanju vinske trgovine.

Razmere v Novem mestu so prav ugodne za priditev takih semnjov. Ne le, da je letos vinska trta dobro obrodila v Trški gori in po drugih naših dolenskih gorinah, je tudi železnična zveza za vinsko kupčijo prav ugodna. Dejstvo je, da je ugodneje prevažati vino z novomeškega kolodvora proti Ljubljani in naprej proti Gorenjski kakor z drugih krajev. In kar se letošnjega vinskega pridelka še posebej tiče, ni ta pridelok nič slabši kakor je n. pr. v Krškem. Po Trški gori in drugod se je pridelal letos izvrsten cviček, pa tudi izborna bela vina. To so okolnosti, ki dajejo vinskemu semnju v Novem mestu še poseben pomen in ki so vredne, da jih naši odjemalci uvažujejo v polni meri.

Vinotržci in gostilničarji se bodo zaradi tega gotovo odzvali našemu vabilu in bodo jutri radi prišli v prijazno Novomesto, da se tukaj preskrbe z dobro dolensko kapljico. Naši vinogradniki bodo pa tudi storili svojo dolžnost in prinesli svoj pridelok na prodaj. Upati je tedaj, da se jutri 16. t. m. zbera v prostorni Kosačkovi gostilni mnogoštevilni vinski sejmarji in da se vname prav živahna in dobra kupčija!

Pitanje prašičev.

V naših razmerah je reja peršutnikov posebno važna, ne le zaradi tega, ker se tako blago najlažje proda, ampak tudi zaradi tega, ker se pri peršutnikih največ priredi. Peršutniki so po velikih mestih najbolj cenjeni, ker dajejo slastno, sočno meso, ki je izvrstno za pečenko, in ker dajejo tudi posebno okusne gnjati ali šunke. Pri peršutnikih se pa tudi največ priredi, več kakor pri popolnem opitanju starejših prašičev. In zakaj? Zato, ker traja pitanje krajši čas, po 2 do 3 mesce (kakor so živali odrasle in rejene) in ker se prašiči v starosti enega leta s pitanjem bolj razvijajo in hitreje redijo. Peršutniki se redijo na

meso in na mast, zato ker še rastejo, starejši prašiči se redijo pa samo na mast, kar gre bolj počasi in kar traja po 4 do 6 mesecev. Pri peršutnikih je na marsikaj paziti, da bo pitanje bolj vspešno, zato se nam zdi potrebno, da prav sedaj, ko je najboljši čas za to rejo, spregovorimo nekoliko tudi o tej stvari in da podamo našim gospodinjam nekaj nasvetov.

Kakor uče izkušnje, je hitro pitanje bolj vspešno kakor počasno pitanje. Za hitro opitanje je pa pred vsem potrebno, da je krma prav sestavljena in da je lahko prebavna. V drugo je pa potrebno, da se pitanje razdeli in da se poklada skraja bolj redka, pozneje pa bolj gosta in bolj okusna krma. Največ požro prašiči v prvem času pitanja. V tem času nam mladi prašiči tudi še dobro rastejo. Iz povžite krme se razvijajo meso, tolšča in tudi kosti. Da se v tem času prašiči dobro razvijajo in redijo, je treba v krmi zadosti beljakovin in tudi rudninskih snovi, posebno fosforovokislega apna. Beljakovine so potrebne za tvorbo mesa, rudninske snovi pa za pravo kosti. V tem času se lahko in s pridom daje bolj redka kuha (ne vodena), ali gledati je na to, da je krma dosti tečna in redilna in da ima zlasti dosti beljakovin v sebi. Zato naj se krma dobro zabeli. Dobro oblodo v tem času dajejo dobri pšenični otrobi. Izvrstno oblodo daje pa posebno zmleti ali kuhan bob in sploh sočivje, ki je bogato na beljakovinah. V drugi polovici pitanja, ko se začne ustavljati rast zaradi obilnega nastajanja tolšč (masti), naj se pa poklada bolj gosta kuha in lahko prebavna turščica, ki izvrstno vpliva na tvorbo masti in špeha. Pri nas pitamo prašiče s krompirjem in drugim korenstvom, kakor korenjem, repo in peso. To je glavna krma, ki se daje med pitanjem. Vprašanje pa nastane, kako naj se ta krma pripravi in poklada, da bo več zalegla. Ali naj se kuha ali poklada v surovem stanju, kakor se v novjšem času priporoča? Krompir je na vsak način kuhati, da je bolj zdrav in da se lažje prebavi. Ravno tako smo vajeni pa tudi drugo korenstvo kuhati. Ako hočemo prašiče hitro pitati, je tudi najbolje, da korenstvo kuhamo. Peso, korenje in repo bi se dalo pokladati tudi v surovem stanju, ali v tem slučaju bi morali to korenstvo na drobno zrezati. Trebalo bi pa tudi prašičev, vajenih od mladih nog na surovo krmo. Dasi nas stane prašičja kuha precej več dela in stroškov (za kurjavo), vendar ne moremo za sedaj priporočati pokladanja surove krme, saj toliko časa ne, dokler nimamo za to utrjenih živalij. Za hitro pitanje je treba tudi, da se krma po večkrat in raje po malem poklada. V prvi polovici pitanja naj se

poklada po trikrat, v drugi polovici pa po štirikrat na dan. Lahko prebavno krmo prebavi prašičji želodec že v 5 do 6 urah, zato je prav, da se pozneje tudi po štirikrat na dan poklada.

Kako naj se pa turščica poklada, da se bo lažje prebavila? Ali naj jo pokladamo v surovem stanju, ali kuhano ali zmleto? V surovem stanju jo je dobro pokladati, ali pri nas le v tem slučaju, ako je zmleta ali dosti zdrobljena, kajti cele turščice ne prebavijo dobro naši prašiči, ker ji niso vajeni. Kaj drugega je pri ogrskih prašičih, ki so od mladih nog vajeni na tako krmo. Namočena turščica je bolj prebavna, še lažje pa kuhana. Le škoda, da se s kuhanjem turščice otežkuje prebavnost beljakovin, ki se nahajajo v turščici. Po vsem tem, storimo v naših razmerah še najbolj, ako pokladamo zmleto turščico primešano med gosto kuho krompirja in drugega korenstva. Izvrstna močna krma za pitanje je tudi ječmen, ki se za pitanje prašičev še bolj hvali kakor turščica, ker daje še bolj trd špeh in še finejše meso. Če pokladamo tudi kaj ječmena, naj se zmelje in meša med turščico.

Prašičem je treba pa tudi rudninskih snovi za uspešno pitanje, kakor smo slišali. Te snovi so važne za boljšo prebavo kakor sploh za ugodnejši razvoj peršutnikov. Naj se dajejo tedaj tudi te snovi v zadostni množini. Priporoča se v ta namen, da vržemo saj enkrat na teden nekoliko suhe in rahle prsti v korito, kateri je primešati pepela in zdrobljenega oglja. Prašiči to radi zvečejo in žro. Posebno v prvem času pitanja, ko živali še rastejo, vpliva tako pokladanje posebno ugodno na dober počutek živali in na boljše vspevanje. Nadalje se priporoča, da pokladamo tudi klajno apno, ker ima mnogo fosforovega apna v sebi, ki je potrebno za tvorbo kosti in mesa. Nekoliko klajnega apna (po 1 malo žlico za prešiča) se primeša lahko vsak dan med kuho, posebno v tem slučaju, če pokladamo veliko korenstvo, kakor je pri nas navada. Korenstvo je namreč revno na rudninskih snoveh, posebno na fosforovokislem apnu.

Nekateri priporočajo tudi pokladanje soli, da gre pitanje hitreje od rok. Kar se pa soli tiče, ni v naših razmerah tako potrebna, ker dajemo prašičem kuhinjske odpadke in pomije, ki so same na sebi slane. Preobilno pokladanje soli bi bilo tudi naravnost škodljivo za prašiče. Slednjič mi je glede krmljenja pršutnikov tudi to navesti: Dokler dobe prašiči dosti vode v krmi, kakor n. pr. v prvi dobi pitanja, ko se poklada bolj redka kuha, ni treba prašičem nobene druge vode. Pozneje pa, ko se poklada gosta kuha, je pa dobro, da se prašičem ponudi tudi nekoliko pijače v podobi čiste vode.

Da bode pitanje kolikor mogoče uspešno, je paziti pa tudi še na nekatere druge stvari. Paziti je, da se ne poklada kuha, dokler je prevročna. Na ta način se je že marsikateri želodec zaparil in pokvaril. Paziti je nadalje, da se prašiči ne zasitijo ali prežro, kar se rado zgodi, če pokladamo težko prebavno krmo, ali pa če ne pokladamo o pravem času in se prašič pri znani svoji požrešnosti preveč nasiti. Pokladajmo zaraditega zmeraj le o določenem času in pokladajmo raje po večkrat in po malem, kakor pa poredkoma in takrat veliko. Prašičji želodec je primeroma majhen, zaraditega ne more veliko krme notri! Krme naj se sploh le toliko daje, kolikor je prašič lahko použije. To ni dobro, da ostaja

kaj v koritu. Te ostanke odstraniti in korito očediti je po vsakem krmljenju. Pri nas pa puščamo te ostanke tudi čez noč. Potem ni nič čudnega, da se podgane tako rade drže okrog svinjakov.

Dalje je paziti, da je v svinjaku mir in da prašiči mnogo ležijo. Zato je tudi skrbeti, da se svinjaki dobro nastiljajo in redno izkidajo. Svinjak mora biti tudi dosti gorak pô zimi. Če je mrzel, se krma trati, ker se je mnogo porabi za tvorbo potrebne životne toplote. Ako bodemo na vse to skrbno pazili, potem smo lahko prepričani, da bodemo pri reji peršutnikov dosegli še lepše vspehe kakor dosedaj.

Dolenjska je poklicana za prašičjo rejo. Naj tudi na to stran napreduje!

Politični pregled.

Splošna in enaka volivna pravica! Ta glas pretresa vso Avstrijo od severa do juga. In s kakšno silovito močjo se upira ta naval ob zastarane in ljudstvu škodljive predprave gosposdujočih stanov, ki nočejo uvideti, da so danes družabne in državne razmere popolnoma drugačne nego pred toliko in toliko leti. Krčevito se ustavljajo mladostni sili novih idej, ki jih pa bodo kratkomale pomandrle. Vse mogoče in nemogoče laži o novi volivni pravici spravljajo med svet in jo slikajo kot škodljivo. To je gotovo, da ni nobena stvar na vse strani popolna in tudi nova volivna pravica ne, in se da oporekati to ali ono, a da pride ljudstvo, ki mora sedaj nositi vsa in najtežja bremena, tako tudi do svojih pravic, je pa tudi gotovo, in ljudsko korist moramo imeti vendar pred vsem v očeh, ne pa koristi posamnikov. Kdor tega ne razume, ne razume duha časa ter je v pravem pomenu besede starokopiten nazadnjak. Od tod po celi državi nemiri.

Delavske manifestacije za volivno preosnovo so bile v Gradcu, Celovcu, Trstu, Lvovu, Lincu, Krakovem in Inomostu. Posebno hudo pa je bilo na Dunaju, koder se je množica 80.000 ljudi broječa, valila po cestah, ter v Pragi, koder je bilo ranjenih mnogo oseb ter je še le obilno vojaštvo napravilo mir. V Pragi pa so imeli ti nemiri tudi značaj narodnostnega boja, bili so naperjeni proti Nemcem. — Na Dunaju so se krvavo spoprijeli tudi vseučiliščniki, na eni strani Nemci, na drugi pa Slovani in Italijani. Nemci so zahtevali, da se morajo odkriti vsi, kadar oni pojo izzivalno vse-nemško pesem „die Wacht am Rhein“. In zato je nastal krvav pretep. Vseučilišče je bilo nekaj časa zaprto.

Državni zbor se snide dne 28. t. m. Pričakujejo, da bo predložil zakonski načrt o volivni preosnovi. Gospodje na Dunaju z ministerskim predsednikom dr. Gaučem vred morajo sedaj pridno študirati različne volivne načine, da bodo skovali res kaj pametnega in pravičnega. Bere se namreč, da hočejo Nemci tako volivno preosnovo, ki bi njim zagotovila gospodstvo v Avstriji tudi nadalje, prav kakor da so oni izvoljeni in kaj boljši narod nego drugi. No, to jo bodo izkupili, ako pridejo pred zbornico s takim predlogom!

Na čuden način so poskusili obstruirati železničarji in tako izsiliti splošno volivno pravico. Železničarji imajo za izvrševanje svoje službe obširne in od sile natančne predpise. Če bi jih hoteli res tako natanko

izvrševati, kakor so pisani, bi imeli osobni in tovorni vlaki velike zamude ali pa bi morali nastaviti mnogo več obojca. In sedaj so sklenili obstruirati z do pičice natančnim izvrševanjem predpisov. Ta način obstrukcije se imenuje pasivna rezistenca. Če so železničarji štrajkali, so jim odvzeli plačo, a radi pasivne rezistence jim ne morejo odvzeti službe in plače, saj vendar natančno izvršujejo službo. In prav močno se pozna po celi Avstriji, zlasti v velikih mestih, kaj naredi pasivna rezistenca. Vlaki, zlasti tovorni, imajo velike zamude; premog, živila, živina, ne dohaja ob pravem času, trpi trgovina in tudi ljudje sploh.

Z napetostjo smo pričakovali poročil iz deželnega zbora kranjskega. Naši poslanci, čeprav v manjšini nasproti slovensko-nemški liberalni zvezi, vendar obvladujejo zbornico s svojo odločnostjo in značajnostjo, z jasnostjo svojih govorov in bistrostjo svojih nazorov. Nemški poslanci veleposestva so bili ne samo zmedeni, ampak nad mero razdraženi, ko so videli, kako jim ginejo tla pod nogami. Zlasti so bili razjarjeni, ko se jim je ponesrečila neka prav umazana zvižaja. Poslanci narodno napredne stranke so svoj predlog razdelili v dva dela: v prvem se izrekajo za splošno in enako volivno pravico, v drugem zahtevajo popolno svobodo volitev, osobito „kancelparagraf“, po katerem naj se kaznuje duhovnike, ki na prižnici ali v spovednici vplivajo na volitve. Za prvi del, za splošno volivno pravico Nemci niso hoteli glasovati, pač pa bi bili radi glasovali za drugi del, za „kancelparagraf“. Tako so pokazali svoje sovraštvo do katoliške stranke in sploh katoličanstva. A dr. Šusteršič jim je zmedel račun, dokazal je z opravičnikom, da se ne sme glasovati tako posamič. — Važna je bila tudi izjava posl. Povšeta: neresnična je trditev liberalne stranke, da bi bili kat. narodni poslanci kedaj zvezani z Nemci; skliceval se je pri tem na navzočega Švegelja, ki je molčal in s tem molkom potrdil resničnost besedij posl. Povšeta. — Vsi nujni predlogi za splošno in enako volivno pravico so bili sprejeti z vsemi slovenskimi glasovi. Po dolgem času so liberalni poslanci spet glasovali z našimi vred, kar je vzbudilo nepopisen vihar navdušenja na galeriji.

Na vrsto je potem prišel posl. Hribarja predlog o izboljšanju učiteljskih plač. Dr. Šusteršič je izjavil, da bodo poslanci kat. narodne stranke glasovali za ta predlog, je opozarjal še na nekatere druge krivice, ki se gode učiteljem ter predlagal, da se da učiteljem začasna draginjska doklada, dokler ne bodo plače postavnim potom vrejene. — Tudi nujni predlogi glede nekaterih potrebnih vodovodov so bili vsprejeti, ne da bi bili oporekali naši poslanci. — Dr. Šusteršič je prisilil zbornico k temu, da bo odslej zapisnik sej pisan samo v slovenskem jeziku. Nemci so bili silno hudi, liberalni slovenski poslanci pa so tudi morali glasovati za ta predlog. — Odsek, izvoljen za to, da predloži zbornici načrt volivne preosnove, se je izrekel za splošno, enako, direktno in tajno volivno pravico po proporcionalnem načinu. Več o tem prihodnjič.

Poljedelski minister Buquoy se je mudil na Kranjskem. Ogleдал si je rudnik v Idriji in razne naprave v Ljubljani.

Na Ruskem so se zgodile važne stvari. Dne 30. oktobra je dal car zares pravo in popolno ustavo na

podlagi splošne volivne pravice. Videl je, da ne more drugače rešiti države notranje, domače vojske, zato je raji sklenil deliti postavodajalno oblast z ljudstvom. Ob enem je dal izpustiti mnogo zaprtih iz ječ. Narod je vsprejel to vest z velikim veseljem in začelo se je spet navadno delo in življenje. A vseeno še vedno ni povsod miru. Po mnogih mestih skrajni sovražnik carstva še vedno vprižarjajo krvave izgrede. V Odesi je bilo ubitih 3500 ljudi, nad 12.000 pa ranjenih. Sedaj gre pa židom za kožo, ker so le ti največ hujskali in še hujskajo ljudi k izgredom. Tudi na Finskem je car mnogo popustil.

Knez Nikolaj črnogorski je dne 18. oktobra dal svoji deželi ustavo.

Na Japonskem je lakota. Strada milijon ljudi. Velik vihar je podrl 2000 hiš.

LISTEK.

L u m p.

(Dalje.)

Moj sosed in tovariš je prav ljubeznjiv mož. Vljudno me je sprejel, se mi zaupno razodel glede tega in onega, in kmalu sva si bila dobra znanca. Samec je še in se menda ne bo ženil, ker je že precej v letih. Sama sta torej in se mirno razgovarjava, ne da bi naju kdo motil.

Kar naenkrat mi pride na misel, kdo? Lump, seveda! Povem tovarišu, kaj se je pripetilo pred mojimi očmi danes dopoldne.

„Ah — ta,“ pravi tovariš, „o to vam je žalostna, žalostna zgodba!“

„Poznate lumpa?“

„Kaj bi ga ne! Po vseh krajih tod na okrog berači in drugam ne gre. Je stalen gost pri nas.“

„Kaj je s tem človekom?“

„Ta človek ni popolnoma nič nevaren, sicer pa grozno propadel. Kar priberači, zapije na najslabšem žganju, na jerušu. Umazan je, da se studi vsakemu, in mrčes ga menda živega zajeda. Ljudje mu pomolijo kos kruha ali krajcar pri pol odprtih vratih, samo da se ga hitro znebe; otroci ga pa sovražijo. Večina beži pred njim, eni ga pa preganjajo. Kolikrat sem ga že jaz sam ubranil in obvaroval pred razposajenimi dečki, da ga niso kamnali.“

„Pa zakaj se ga boje otroci, zakaj ga sovražijo?“

„Nič žalega ni storil otrokom, ki ga zmerjajo, tepo, suvajo in ometavajo s kamenjem in blatom. Nikdar še ni bilo slišati, da bi bil udaril kacega otroka. Prijazno ponudi vsakemu desnico in izgovarja res proseče vedno ene besede: „Otrok, daj mi roko.“ In vendar ga sovražijo otroci, kakor bi nekaj čutili in slutili. — Lump je bil svoje dni učitelj. Zaradi nekega nraynega pregreška je prišel v kaznilnico. Ko je presedel svoja leta, se je podal na to pot, po kateri hodi sedaj kot „lump“.“

„Grozno! Strašno! Kedaj se je zgodilo to?“

„Nekako 25 let. Ravnokar sem prišel v te kraje kot novopečen učitelj. To so bili žalostni časi. Dva taka slučaja sta se zgodila prav v kratkem. Najprvo učitelj v moji vasi, štiri mesce pozneje pa lump, ki je bil učitelj na vaši šoli.“

„Na moji šoli je bil prej nastavljen kot učitelj?“

„Da! Šlo se je tedaj za tri nedorasle deklice. Ena še živi in je najpremožnejša posestnica v vasi. Oni dve pa ste — čudno to — umrli eno leto po poroki, vsaka s svojim prvim otrokom vred.“

„Zares, čudno!“

„Bil je to strašen dogodek. Ko je umrla prva onih dveh mladih žena, bil sem pri pogrebu. Še sedaj me stresa mraz, če se domislim onega pogreba. Krsta je stala poleg odprtega groba, duhovnik moli cerkvene molitve. Kakor bi bil padel iz nebes, stoji lump poleg njega.“

„Molči duhovnik,“ zavpije, „tu bom jaz govoril in blagoslavljal.“

Sune z nogo v krsto, da se skoraj prevrne.

„Požrlo te peklo, brezbožna, podla ženska. Tvoj lastni otrok te je usmrtil radi pregrehe, ki si jo zakrivila nad menoj, Vzela te vrag, krivo-prisežnica!“

Vsi smo stali kakor okamenili. Strašna kletev nas je omamila. Nikdo se ni ganil, lump pa je šel mirno in počasi iz pokopališča ven.

Dve leti ječe je dobil za grozno kletev ob grobu.

Ko je tičal v ječi, umrje druga onih dveh, ki ste ga bili tožili, ravno take smrti. Ko je lump prebil svojo kazen in izvedel, da je umrla tudi ta, pokleknil je sredi pivnice na tla in s povzdignjenimi rokami zahvalil Boga. Potem pa je šel na pokopališče ter razbrskal in onečastil nje grob. Spet je moral za to grozodejstvo v ječo.“

„In vi mislite še vedno, da je kriv one pregrehe?“

„Da. Sicer ni hotel pri obravnavi ničesar priznati in tudi sedaj ne prizna. Le kadar mu žganje razveže jezik, se izda.“

„Kakšen mož pa je bil, predno je postal lump?“

„Bil je izvanredno zmožen učitelj. V svojem letniku je bil vedno prvi, in naše učiteljsko društvo ga je radi njegove bistroumnosti izvolilo za predsednika, čeprav je bil skoro najmlajši; tudi je bila njegova šola na najboljšem glasu.“

„Oženjen pač ni bil?“

„Ne, a zaročen. Ko je prišel iz ječe, je bila njegova nevesta že žena drugega.“

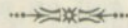
Umolknila sva oba. Kdor gleda v prepada, ne govori veliko, groza radi nepopisne globočine mu zapira glas.

Tak prepada je zazijal v moji duši in vanj so padle moja vera, upanje in ljubezen do človeštva. Ali so vsi taki? Ne, ne in stokrat ne. Saj tudi tega lumpa ne morem in ne maram obsoditi, ne maram in ne morem ponavljati besed, strašnih besed sodnikov njegovih: „Kriv, obsojen.“ Človeštvo, mladina ga je preklela, ali naj ga prekolnem še jaz? Kaj naj pustim, da splava na površje moje duše: kletev ali usmiljenje?

Odlučno: usmiljenje.

Pregrešek je bil velik; ali pa je pokora majhna?

(Dalje sledi.)

Domače vesti.

(Konter-admiralom) je imenovan g. Anton Haus. Njegovi stariši so imeli veleposestvo blizu Metlike; kot dijak je študiral v Novem mestu; njegova soproga je rojena Trenz iz Draškovca pri St. Jerneju na Dolenjskem,

(Premeščeni) je g. J. Klemenčič, c. kr. poštni blagajnik v Novem mestu k poštne uradu v Ljubljano.

(Umirovljen) je deželnoobrambni evidenčni oficijal v Krškem g. Frančišek Perhauz.

(† Martin Malenšek,) župnik pri Št. Petru v Ljubljani je dne 1. novembra t. l. nenadoma umrl za srčnim mrtvo-udom. Blagi pokojnik se je rodil v Semiču l. 1853, l. 1878 se je bojeval v Bosni in si pridobil vojno kolajno, l. 1883 je postal kaplan in l. 1889 župnik v župniji pri Št. Petru. Bil je mnogo let odbornik mestne ljubljanske hranilnice in načelnik podružnice sv. Cirila in Metoda. Za svoje zasluge je bil odlikovan od presv. cesarja z zlatim križcem s krono. Bil je vseskozi blag in neustrahljivo delaven duhovnik, ki ni imel nobenega sovražnika; vsa župnija odkrito žaluje ob njegovem preranem grobu. N. v m. p.!

(Poročila) sta se dne 14. novembra g. dr. Jakob Jan, c. kr. okrajni pristav v Kranjski gori in gdč. Marija Mohar, hčerka raj. g. Martina Moharja. Bilo srečno!

(Umrl) je g. Anton Orel, rodом iz Ljubljane, kateri je zahajal zadnja leta redno po več mesecev v Toplice na Dolenjskem zdraviti se. Vsem obiskovalcem naših toplic je bil dobro znan in priljubljen gost, ki je rad pripovedoval o razmerah, ki vladajo v Egiptu, kjer je prebival v mestu Aleksandriji največji del svojega življenja. Bil je jako imovit. Njegov „parte“ se glasi: In loring Memory of Anton Orel of Laibach, Austria, who Died at Bacos, Ramlah, on the 13 th October 1905 at 1 p. m. — Umrl je v Predgradu,

starotrske župnije, g. Jurij Sterk, oče veletržke rodbine v Vinici. Bil je vseskozi značajan mož, kakršni so redki danes. — Umrla je dne 4. t. m. v Novem mestu gospa Jožefa Kopač, soproga hišnega posestnika in gostilničarja. Pogreb je bil 6. t. m. N. v m. p.!

(Umrla) je 27. oktobra zvečer ob 7. uri nagloma in neprevidena na sv. zakramenti samostojna posestnica v Črmošnjicah pri Novem mestu, fare stopiške, Marija Sekle, v 74. letu svoje starosti. Naj v miru počiva!

(Vinski semenj v Črnomlju) priredi mestno županstvo dogovorno s kmetijskim društvom in s sodelovanjem vinogradnikov v nedeljo, dne 3. decembra t. l. v gostilniških prostorih gosp. A. Lackner v Črnomlju. Začetek bo točno ob 1. uri popoldne. Točil in kupčijo sklepal bo vsak vinogradnik sam, ki naj prinese v to svrhu eno ali več steklenic svojega pridelka za pokušnjo. K mnogobrojni udeležbi se vabijo vinski trgovci, gostilničarji in vinogradniki.

(Za IV. zasedanje porotnih obravnav), katere se bodo pričele 20. novembra t. l. pri tukajšnjem okrožnem sodišču izžrebani so glavnim porotnikom nasledni gospodje: Bukovc Alojzij, pos., Velkaloka; Šlajpah Anton, pos., Velkaloka; Šlar Anton, pos., Mirna; Pakiž Ivan, pos., Sodražica; Zupančič Franc, pos. in gost., Mirna peč; Debeljak Anton, pos. in gost., Gornje-Retje; Bartol Franc, pos., Jelovec; Sigmund Josip, pos. in gost., Vrbovič; Žagar Franc, pos., trg. in župan, Trebelno; Pečauer Ivan, pos., Podhosta; Klobutchar Herman, pos. in klepar, Krško; Repovž Ivan, pos. in trg., St. Janž; Pfeifer Ivan, pos., Leskovec; Petschauer Ivan, pos. in branjevec, Poljane; Grill Jurij, pos. in mlinar, Stara žaga; Podboj Štefan, pos., Adamovo; Vogrin Ivan, pos., Bistrica; Aberhar Josip, pos. in trg., Dolenjavas; Haller Ivan, trg., Radeče; Hefler Jurij, pos., Mokronog; Arko Hans, pos., Kočevje; Govanec Karl, pos. in trg., Metlika; Nemanič Martin, pos. in mlinar, Želebej; Gatsch Alojzij, pos. in trg., Kostanjevica; Zaletel Franc, pos., Hudo; Slapšak Josef, pos. in trg., Boštanj; Kodrič Josip, pos. in gost., Krška vas; Šteh Josip, pos. in trg., Podgorica; Kalin Josip, pos., St. Jernej; Hrovat Ivan, pos., St. Jernej; Prijatelj Ivan, pos., St. Janž; Košak Josip, pos. in mlinar, Družinska vas; Tomšič Emanuel, pos. in trg., Trebnje; Skušek Friderik, pos. in trg., Metlika; Novak Josip, pos. in gost., Orehovca; Samida Matevž, pos. in gost., Črmošnjice. — Nadomestnim porotnikom naslednji gospodje: Seničar Anton, pos., Smolinavas; Bevc Franc, pos., St. Peter; Rifelj Ivan, pos. in mlinar, Lešnica; Jakaz Anton, pos. in trg., Rudolfovo; Jakše Ivan, pos. in gost., Kandija; Guštin Adolf, pos. in trg., Rudolfovo; Luser Avgust, pos., Rudolfovo; Kastelic Ivan, pos. in pek., Rudolfovo; Frančič Davorin, pos. in klobučar, Rudolfovo.

(Porotne obravnave) v l. 1906 pri c. k. okrožnem sodišču v Novem mestu se bodo začele, prva dne 26. februarja, druga 28. maja, tretja 27. avgusta in četrta 26. novembra.

(Predavanje o tuberkulozi) je imel dne 28. oktobra t. l. g. dr. Demeter Bleiweiss vitez Trsteniški v dvorani „Narodnega doma“ v Novem mestu. Udeležba je bila mnogobrojna in je bilo navzočih tudi veliko gimnazijskih dijakov.

(Predavanje) v „Narod. domu“ g. prof. Reiserja v nedeljo dne 12. t. m. je bilo od novomeškega občinstva prav mnogobrojno obiskano; gotovo je bilo do 150 oseb, med njimi mnogo gimn. dijakov. Gospod profesor je osnoval svoje predavanje v popularnem tonu, ter je isto podprl s primernimi poskusi, s čimur je svoj namen, da ga je vsak poslušalec popolnoma razumel, prav dobro dosegel. Kakor čujemo namerja g. profesor začeto predavanje nadaljevati v več nadaljajočih se predavanjih. Prepričani smo, da ga bode prišlo vsakokrat prav mnogo občinstva poslušati, kajti, on predava tako mirno, razumljivo in preudarjeno, da je prav lahko in prijetno slediti njegovemu simpatičnemu govoru. — Želeti bi bilo, da bi se izven Novega mesta zanimali za ta predavanja in da bi ga morda hoteli i drugi posnemati!

(Dva zgubljeni bankovca) po 100 K. Jeri Bregač iz Šmarjete na Dolenjskem sta padla iz žepa dva bankovca po 100 K, katera ji je sosed vrnil — v gnojnico na domačem dvorišču. Čez mesec dni je žena bankovca v gnojnici našla, toda v teku tega časa sta svojo prvotno barvo in vtise tako

izgubila, da sedaj izgledata kot navadni papir nekoliko višnjeve barve. Bankovca sta za promet neporabljiva. Bankovec se lahko vidi v gostilni „pri Slonu“ v Novem mestu.

(Obolel) je na potu v sv. deželo č. g. usmiljen brat dr. Celestin Liebsch, bivši sekundarij bolnice usmiljenih bratov v Kandiji. Na visokem morju zadel ga je mrtvoud na desno stran telesa. Sedaj leži v evropski bolnici v Jeruzalemu. Ker ni izgubil zavesti, je upati, da mu Bog povrne ljubo zdravje.

(Katoliška družba rokodelskih pomočnikov v Novem mestu) napravi v nedeljo 19. t. m. ob polu 8. uri zvečer veselico s petjem in gledališko predstavo. 5. decembra pa obišče društvo sv. Miklavž — upamo — z obilimi darovi.

(„Brata Martina,“) ljudsko igro s petjem v 4 dejanjih priredi damski odbor plesnih vaj za mladino, dne 2. decembra t. l. v čitalnici. Čisti dohodek je namenjen dijaškemu podpornemu društvu na tukajšnji gimnaziji in dijaški kuhinji. Podrobneje na lepakih.

(Mestna hranilnica v Novem mestu.) V mesecu oktobru 1905 je 243 strank vložilo 83.653 K 61 h, 241 strank vzdignilo 80.697 K 44 h, torej več vložilo 2956 K 17 h. — 12 strankam se je izplačalo hipotečnih posojil 18.531 K 53 h, 215 menic se je eskomptovalo za 68.190 K. Stanje vlog 2.774.130 K 58 h. Denarni promet 379.774 K 18 h. Vseh strank bilo je 1062.

(Hranilnica in posojilnica za Kandijo in okolico) reg. zadruga z neomejeno zavezo, imela je meseca oktobra 1905 prometa 125.598 K 32 h. Vložilo se je 108krat 38.434 K 46 h, dvignilo 83krat 16.959 K 71 h. Posojil je bilo danih 59 strankam 31.104 K, in vrnilo je 66 strank 8249 K 50 h. Zadrugnikov je imela koncem meseca 1449.

(V cesar Franc Jožefovo bolnico usmiljenih bratov) v Kandiji pri Rudolfovem sprejelo se je meseca oktobra 115 bolnikov. Koncem septembra jih je ostalo 80, skupna vsota oskrbovanih tedaj 195. Od teh se je odpustilo: 88 ozdravljenih, 15 zboljšanih in 8 neozdravljenih. Umrli so trije. Oskrbovalnih dni se je nabralo v pretečenem mesecu 2548. V oskrbovanju je ostalo koncem oktobra 81 bolnikov.

(Na kranjski kmetijski šoli) na Grmu pri Novem mestu je dovršilo dne 28. oktobra t. l. 17 učencev zavod. V novo je vstopilo 11 učencev. Vseh učencev je tedaj začetkom šolskega leta v zavodu 23 in sicer 12 drugoletnikov in 11 prvoletnikov.

(Sestanek mizarjev) je bil v Novem mestu dne 15. oktobra t. l.; sklicala ga je obrtniška zadruga. Shod je otvoril zadrugni načelnik g. Frančič ter pozdravil ravnatelja strokovne šole g. Šubica in zadrugnega inštruktorja g. Blodega. Zadrugni podnačelnik g. Malovič opisuje pomen strokovnih zadrug. Ako so namreč obrtniki raznih strok združeni v zadrugi, ni mogoče uspešno delovati, ker ni v zadrugi potrebne solidarnosti. Tako šteje novomeška zadruga nad 500 članov, ki se porazdeli na 47 raznih obrtov. Torej naj se mizarji samostojno združijo v mizarški zadrugi, ki pa more ostati v zvezi z ostalimi obrtniki, oziroma zadrugami. Samostojna mizarška zadruga bi imela napraviti skupno skladišče lesa, zalogo pohištva in sporazumno s člani določiti cene. Posebno pa je za mizarje v Rudolfovem potrebno skupno skladišče lesa, ki ga morajo sedaj drago plačevati. G. ravnatelj Šubic reče med drugim: Obče je znano, da veleindustrija dela veliko konkurenco malim obrtnikom. Ko so n. pr. v Ljubljani gradili justično palačo, so vsa mizarška dela izvršili v Gradcu, kjer je bolj razvit mizarški obrt. Vlada je naklonjena malim obrtnikom, žal, da se ti premalo zanimajo za razne pripomočke, ki jih nudi vlada. Vlada je ustanovila razne obrtne šole, učne tečaje in daje podpore revnim učencem na obrtnih šolah. Strokovna šola v Ljubljani se preosnuje, da jo bodo mogli obiskovati tudi odrasli obrtniki. Zato toplo pozdravlja misel, da se v središču Dolenjske osnuje strokovna zadruga mizarjev, ki jo bode vlada gotovo podpirala s stroji. Brez strojev dandanes obrti ne morejo uspevati. Priporoča tudi skladišče lesa in zalogo pohištva. Kolarski mojster Sedlar želi, da bi pristopili tudi kolarji k skupni zalogi lesa. Zadrugni inštruktor dr. Blodeg toplo priporoča strokovno zadrugo mizarjev, ki jo hoče vedno podpirati z nasveti in navodili. Predlagal je, naj se izvoli takoj pripravljalni odbor.

Izvoljeni so bili gg. Malovič, Kastelic, Kobe in Pršiner. Predsednik shoda, ki ga je s svojo navzočnostjo počastil tudi g. dvorni svetnik Šuklje, se zahvali osobito g. Šubicu in g. dr. Blodegu za trud in blagohotnost malim obrtnikom. Upamo, da se sklepi kmalu uresničijo.

(Povodnji) ob Krki na Dolenjskem. Vsled velikega snega in na to nastalega južnega vremena narastla je Krka tako nenavadno, da je preplavila mnogo vasi in polja, zlasti v svojem dolinem teku v raški občini. Vasi: Čučja Mlaka, Hrvaški Brod, Mršečavas, Čisti Breg in Zameško so bile popolnoma preplavljene. Ker se v tem teku Krka da regulirati, za kar se je pred nekoliko leti posebno bivši deželni poslanec pl. Lenkh zelo potegoval, ker je škoda, ki jo napravi Krka vsako leto ob svojem izstopu prevelika nasproti stroškom uravnanja, bi bilo v občnem interesu vseh teh prizadetih krajev nujno želeti, da bi se merodajni krogi spomnili in izvršili tudi regulacijo. — Ravno tako so izstopile Kulpa, Črni-potok (Rinže) na Kočevskem, Temenica in drugi manjši potoki na Dolenjskem ter so povzročili občutno škodo.

(Otrok utonil.) 2. t. m. popoldne se je več otrok igralo na brvi čez potok Sušica pri Toplicah. Petletna Alojzija Zupanc se je naslonila na držaj, zgubila ravnotežje in padla na glavo v potok, kateri je vsled deževja prav močno narastel. Voda jo je nesla kakšnih 600 korakov in pri šolskem poslopju pri Toplicah jo je pismonoša Marko Gutman izvlekel iz vode. Čeravno so se vsa dovoljena sredstva rabila, ni bilo mogoče otroka oživeti. Bil je mrtev. d.

(Na potu ponesrečil.) 6 t. m. je šel 60 letni Matija Lusar iz Gabrije skoz gojzd pri Hrušici v Rudolfovem. Dotična steza je prav slaba in komaj po letu za hojo rabljiva. Janez Slekovec iz Hrušice, ki je šel ravno isto pot, zapazil je v gozdu pri Janšicah nekega človeka na imenovani stezi v snegu ležati, popolnoma v nezavesti, katerega je kot imenovanega Lusarja spoznal. Slekovec izvleče nezavestnega Lusarja iz snežnice in se poda v Rudolfovo, dogodek orožnikom naznanit. Dva g. orožnika hitita takoj na lice mesta in najdeta Lusarja sicer še pri življenju, vendar popolnoma oslabelega in premrzlega. Prepeljali so ga v bolnišnico usmiljenih bratov v Kandijo, kjer je po noči umrl. Lusar je le vsled slabosti v snegu obležal. d.

(Nezgode.) — Malenšek Anton, 18letni kmečki sin iz Št. Ruperta je bil večkrat udarjen z nekim topim orodjem na čelo, zgornjo ustnico in podbradek. Zadobil je tako obširne rane, da je moral v bolnico. — Z drevesa je padel 18letni Murgel Florjan iz Nove gore pri Trebelnem tako nesrečno, da si je zdrobil glavico desne nadlehtnice v rami. — Peršeta Josipa, slabotnega starčka, iz Šmarjete, je vrgel lastni zet s tako silo ob tla, da se je starčku izpahnila desna ključnica ob ramnem sklepu. V bolnici so mu morali napraviti trdo obvezo, da je kost ostala v pravilni legi. — Konj je udaril s kopitom Kenika Janeza, sedemletnega šolarja iz Žužemberka, v čelo, ter mu prebil črepinjo. V bolnici so morali odstraniti vdrtto kost, ker je bila zapičena v možgane. — Povožen je bil šestletni deček Vršaj Egidij iz Čateža pri Zaplazu. Kolo mu je zlomilo desno stegenico ravno v sredi. — V levo nogo se je vsekala Štrajnar Anton, 18letni drvar iz Podhoste, ko je obsekaval hlod. Sekira mu je namreč zdrsnila na notranjo plat nožnega sklepa. — Nepredvidno je ravnal s samokresom 13letni šolar Žalec Matija iz Vrha pri Crnomlju. Razstrelilo mu je dlan ob levem prstu. Izgubil bode najbrže 2 prsta. Stariši, ne dajajte vendar otrokom orožja v roke!

(Potres) se je čutil v Rudolfovem in okolici v noči od 11. na 12. novembra t. l. in sicer ob 3. uri in 32 minut. Smer je imel od vzhoda proti zapadu. Škode ni napravil nikake.

(Pogorel) je vinski hram Šuteja, posestnika v Dolenjih Radencih.

(Kozolec) je pogorel dne 3. t. m. posestniku Martinu Kodriču v Šutni pri Sv. Križu na Dolenjskem. Škoda znaša nad 1000 K.

(V Metliki) je kupil g. Sopčič hišo g. Pezdircu za 30.000 K.

(Zmrznjenega so našli) v pondeljek dne 6. t. m. v snegu četrte ure od Starega trga pri Poljanah krošnjarja

Petra Panjana iz Gorence h. št. 43. Mož je bil doma iz lukodolske župnije in je šel domov iz Črnomlja. Bržkone se je zgrudil v sneg od prenaporne poti in je ondi obležal.

(V Ameriko) jo je hotel popihati delavec Frančišek Juvančič iz Zbur pri Šmarjeti. Policaj v Ljubljani ga je aretiral, ker ni še dostal vojaške službe.

(Razpisuje se) pet oziroma šest ustanov za dijake iz Kranjskega na c. kr. višji realki v Ljubljani po 100 K. Oddaja jih Kranjska hranilnica v Ljubljani.

(Razpis dijaških ustanov) za l. 1905/6. C. kr. deželna vlada za Kranjsko razpisuje 51 dijaških ustanov, ki se imajo podeliti dijakom na kranjskih srednjih šolah. Čas vlaganja je določen do 30. novembra t. l. S tem opozarjamo vse one stariše, ki se zanimajo ozir. želé, da bi njihovi sinovi dobili katero teh ustanov, da se pobrigajo za ta uradni razpis. Tudi je mnogo takih ustanov, ki so namenjene našim dijakom na Dolenjskem, zlasti v Novem mestu.

(Na umetno-obrtni šoli v Ljubljani je letos 229 učencev, podučuje jih pa 17 strokovnih učiteljev in 8 pomožnih učiteljev.

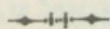
(Hotel „Union“ v Ljubljani) je bil slovesno otvorjen 28. oktobra t. l. Vsak obiskovalec iz dežele, kedar pride v Ljubljano, naj si ogleda to stavbo, zlasti nje notranje prostore, razvrstitev in uredbo restavracije, kleti, dvorane, kavarne itd. S to stavbo je akcijsko društvo „Union“ pokazalo, da stojimo Slovenci na vrhuncu omike. Ljubljana si je za povzdigo prometa s tujci prav mnogo pridobila. Želeti bi bilo, da bi si hotel „Union“ obdržal trajno svoje dobro ime in simpatije, ki si jih je zadobil takoj ob njega otvoritvi, saj je pa tudi v njega zgotovitev naloženega obilo narodnega-slovenskega kapitala.

(Nova slovenska knjiga.) Izšla je nova knjiga pod naslovom „Črtice,“ spisal I. Baloh. Knjiga obsega 30 kratkih, zanimivih povesti iz življenja našega ljudstva. Mi knjigo prav toplo priporočamo tem bolj, ker je čisti dobiček namenjen družbi sv. Cirila in Metoda. Knjiga stane 1 K, s pošto 10 vin. več in se dobiva v knjigarni J. Krajec nasl. v Novem mestu.

(Missa Salve Regina,) zložil Ignacij Hladnik, za 4 glasove in orglje, litografral Blaznik v Ljubljani, je izšla ravnokar. To petdeseto delo marljivega in povsod med Slovenci znanega in čislanelega skladatelja je globoko zamišljeno, dosledno izpeljano, lepo izvedeno in skrbno opiljeno. Vidi se, da se je g. skladatelj potrudil, da je podal lahko (zlasti za orglje) a vendar zares lepo in blago donečo mašo. Naravna nadarjenost in potrpežljiva pridnost je rodila nekaj zares dobrega, kakor se spodobi za petdeseto delo. Stane: partitura in 4 glasovi K 1'40; posamni glasovi po 20 vin.

(Pet mašnih pesmi) za triglasni ženski zbor je izdal g. A. Mihelčič, organist v Metliki. Melodijoznost in lahka izpeljivost priporočata te mašne pesmi ženskim zborom, osobito Marijinim družbam.

(Današnji list) obsega dvanajst strani.

Gospodarske stvari.

— (Oddaja trt iz državnih trtnic na Kranjskem spomladi leta 1906.) Ravnokar je izdala c. kr. deželna vlada za Kranjsko razglas, v katerim se posestnikom vinogradov naznanja, da se bodo spomladi leta 1906 oddajale iz državnih trtnic na Kranjskem američanke, kakor tudi že cepljene trte. Cena cepljenim trtam je določena s 16 vinarji za revnejše in s 20 vinarji za premožnejše posestnike za vsako trto. Amerikanske trte se oddajajo po 6 K za 1000 ključev (reznic) in 18 K za tisoč sajenk (vkoreničenih trt) revnejšim, ter po 16 K za tisoč ključev in 40 K za 1000 sajenk premožnejšim posestnikom. Kdor ne prejme trt v trtnici in zahteva, da se mu dpošljejo po železnici ali pa po pošti, ta mora plačati še vrh tega ovojne stroške, ki znašajo za vsakih 100 ključev ali sajenk 10 vin. in za vsakih 100 cepljenk 20 vin. Brezplačno se oddajajo trte le družtvam, posebno za nasaditev matičnjakov, posameznim posestnikom pa le izvanredno v slučajih posebne revščine. Kdor misli teh trt naročiti, mora se vsaj do 5. decembra t. l. zglasiti pri pristojnem županstvu,

kjer zve lahko tudi za druge podrobnosti tega razglaša. Trte križanke ali hibride, ki se priporočajo za zemlje v katerih riparija ali druge bolj znane vrste američkih trt ne vspejajo, dobijo lahko vinogradniki v manjših množinah, za poskušnjo tudi brezplačno, ako se v to svrhu zglasé pri c. kr. vinarskem nadzorstvu v Rudolfovem in ob enem popišejo zemljo in lego vinograda ter vpošljejo majhne vzorce te zemlje.

— (Izredni občni zbor c. kr. kmetijske družbe) se priredi še tekem letošnjega leta v Novem mestu. Na razpravi bodo vprašanja, ki so važna za napredek kmetijstva, na Dolenjskem. Čas tega zborovanja priobčimo prihodnjé a že danes opozarjamo na to vse družbene člane s pozivom, da se začnejo zanimati že sedaj za to izredno zborovanje.

— (Umetna gnojila) za travnike in deteljšča prodaja tudi letos g. Fran Perko v Novem mestu in sicer po sledečih cenah: Tomasova žindra 16% po 7 K, 18% po 7 K 50 h 100 klg., kajnit po 6 K 50 h, kalijevo sol po 13 K 80 h 100 klg.

— (Živinske tehtnice) bi se morale vpeljovati pri vseh občinah in po naših večjih vaseh. Po mnogih naših krajih se pečamo s pitanjem prašičev, pa nihče ne zasleduje pri tem vprašanja, kako se pitanje izplačuje. Zlasti v drugi ali zadnji dobi pitanja, ko se poklada več močne krme in ko se začne ustavljati rast, bi se moralo paziti na to, ali se še izplača porabljen krma ali ne. Kakor hitro se začne reja ustavljati in ščetinci ne poplačajo več krme, bi se morali prodati. To izvemo pa le s pomočjo tehtanja. Take tehtnice so pa tudi zaraditega potrebne, da prašiče lažje prodajamo, naj si bo na živo težo ali pa na čez.

— (Pokladanje krme.) Sedaj je nastopil čas, da lahko obračamo večjo skrb na živinorejo kakor je bilo v poletnem času mogoče. Pokladanje krme naj se vrši celo zimo točno ob določenem času in v prav takem redu naj se izvršujejo tudi druga hlevska opravila, kakor napajanje, kidanje, snaženje živine itd. Pokladajmo krmo po malem in po večkrat. Tako se manj krme potrat, kakor če zamečemo jasli hkrati s preobilno klajo. Pri nas se sploh priporoča, da krmo režemo in da pokladamo celo zimo kolikor mogoče enako sestavljeno krmo. To ni prav, če se skraja nosi seno in otava, proti koncu zime se mora pa skoro samo slamo pokladati.

— (Zavarovanje govedi.) Sedaj se je pričelo poljedelsko ministrstvo samo za to zanimati, da se snujejo po deželi zavarovalna društva za živino. Kmetijska družba je zaraditega sklenila, da bo pričela v vpeljevanju takih društev. Po potrebi se osnuje tudi deželna zveza zavarovalnih društev, ki bo imela nalogo, posameznim društvom iti na roko ter jih v njih poslovanju vsestransko podpirati.

— (Karfijole,) ktere vsled prezgodnjega mraza in snega na prostem niso napravile sirov, se priporoča s korenami izrjavati in presaditi v klet. Take karfijole napravijo v zimskem času prav lepe sire, posebno, če je klet topla.

— (Kako prezimujemo vrtnice?) Vse naše vrtnice so za mraz tako občutljive, da se morajo pred zimo zavarovati, če hočemo, da nam za vedno ne zamro. Vse vrste pa mrazu niso jednako podvržene. Vrtnica Niphotos prenese komaj 4° C., med tem ko prenese Safrano, Gloire de Dion in dr. tudi 15° pod ničlo. Za to se pa ne gre! Naj prenese ta ali ona tudi 30° mraza, zavarovati moramo vse jednako. Najlepši čas za prezimovanje je mesec november. Prezgodaj zavarovati vrtnice ni dobro, ker v zavetnih legah dalje pogajajo, kar jim pa za prihodnje leto lahko škoduje. Prezimumo jih pa na razne načine. Vrtnice grmovke kakor tudi piramidne vrtnice je pred vsem dobro povezati s praprotom ali vrvico in potem, če je mogoče, pripogniti do tal in dobro pokriti s prstjo, plevelom, žaganjem, vejami itd. Če pa to ni mogoče, zavarujemo jih na ta način, da jih najprvo dobro ovijemo s slamo in po vrhu slame še s kako vrečo ali nerabnim prtom. Vse drugače se pa prezimumo visokodebelnate vrtnice. Na najprostejši način jih pred mrazom zavarujemo s tem, da jih položimo v zemljo, ali kakor nekateri pravijo, da jih pogrubamo. To storimo pa tako: 1.) Vrtnico oprostimo kola. 2.) Kola oproščeno vrtnico pripognemo na tla, da zvemo, kako daleč je izkopati jamo za krono. 3.) Kamor seže krona, skoplje se jama. 4.) Na to se vrtnico položi, pod katere krono denemo nekaj brinjevih ali smrekovih vej. 5.) Končno se jo

pokrije z zemljo, približno za ped visoko. Ponekod vrtnice pred zimo skopljejo in prisujejo v klet s prstjo ali peskom. Ta način ni priporočljiv in zahteva tudi več dela.

— (Letošnji sneg in naše kmetijstvo.) Zgodnji sneg, ki je letos tako močno zapadel, je hvala Bogu zginil, a napravil je velikansko škodo po gozdh in sadnih vrtovih. Sadno in gozdno drevje je močno polomljeno. Na sadnem drevju moramo vse poškodovane veje odstraniti pred novim snegom. Repa, korenje in drugo korenstvo se pridno spravlja. Dal Bog, da bi tudi potrebno listje dobili. Če bo manjkalo nastilja, bo trpela živina pa tudi polje, ker bo premalo gnoja na spomlad.

— (Snaženje živine.) Pri nas se na čejo živine še vse premalo gleda. Navadno se odrgne živina le po tistih mestih, kjer je umazana in blatna. To ni zadosti! Živalsko kožo je treba povpsod po celem životu obdelovati s ščetjo (krtačo), če hočemo, da bo živina bolj vspevala in da ji bo krma bolj teknila. S pridno čejo se skrbi za pravilno kožno hlapenje in s tem vred tudi za ugodno preosnovo in hranitbo. Ne zanemarjajmo tedaj tega dela, zlasti sedaj v zimskem času ne, ko je ugodna prilika za to.

— (Ne pozabimo na živinsko sol.) Živalim je treba soli, zlasti pri nas, ko pokladamo tudi slamo in manj vredna krmila. Sol pospešuje prebavo takih krmil in jih napravi več vredna. Za odraslo goved se računa po eno žlico soli na dan.

Darovi za dijaško kuhinjo v Novem mestu.

Preč. g. kanonik Mih. Tavčar 20 K. Veleč. g. župnik Jan. Plevanič 20 K. Bl. g. živinozdravnik O. Skale 10 K. Neimenovan 5 K. Prof. Jos. Germ 2 K. Bl. g. veletrgovec V. Rohrman 25 K. Veleč. g. župnik Dam. Pavlič 10 K. Veleč. g. dekan Fr. Schweiger 10 K. Gospa Josipa Hočevar 20 K. G. Pavlin Josip, kroj. mojster 2 K. G. Jos. Windischer 2 vreči krompirja. G. A. Weiss 2 mernika krompirja. Veleč. g. župnik Peter Bohinjec 2 vreči krompirja. Veleč. g. župnik Jos. Vrankar 20 K. Veleč. g. župnik V. Bernik 5 K. Veleč. g. župnik Ign. Šalehar 20 K. Gospod Adolf Pauser za celo leto 20 K. Dobrotniki iz Novega mesta in Kandije za mesec november 61 K. Župljani mirnapeški so nanesti v župnišče v Mirnipeči dva velika voza krompirja in družih živil, veleč. g. župnik Val. Bergant pa je dal vse v Novo mesto pripeljati. Z veseljem storim le svojo dolžnost, ako veleč. g. župnika in vrle njegove farane najtopleje zahvalim, srčno želeč, naj jim ljubi Bog veliko dobroto tisočero povrne! Ko bi se tudi drugje hotelo kaj storiti po zgledu mirnapeškem, kako bi se zmanjšale skrbi podpisane! Srčno prosim, pošljite tisti, ki imate blago in dobro srce, za mladino živil za dijaško kuhinjo! Bog bo povrnil.

Dr. Josip Marinko.

Loterijske številke.

TRST,	14. oktobra	83	60	67	25	24
GRADEC,	21. oktobra	3	23	78	70	18
TRST,	28. oktobra	43	44	45	84	13
GRADEC,	4. novembra	7	58	25	63	42
TRST,	11. novembra	42	58	59	44	28

Izjava.*)

Ker sem se dne 19. septembra t. l. izjavil v gostilni g. Rosmana pred g. dr. Slancem in g. Rosmanom, da sem in ostanem tudi zanaprej pristaš katol. narodne stranke, in sicer na demokratski podlagi, so radi tega nekateri zlobneži raztrosili v javnost nasprotno, ter trdijo, da sem celo pod pri-sego potrdil, da postanem od tedaj socijalni demokrat.

Vse take zlobneže imenujem nasramne obrekovalce in lažnike, ter jih bodem zasledoval in tiral pred sodišče, da tam dokažejo svojo trditve.

V Novem mestu, 13. novembra 1905.

Matko Malovič.

(263)

! POZOR !

(26-2-51)

Meseca oktobra t. l. odprl sem v Št. Jerneju

ključavničarsko obrt

v hiši g. župana Polanca. Izdelujem vse, od najpriprostejšega do najfinjšega, umetno kakor tudi stavbeno ključavničarstvo. Vsa naročila se izvršujejo točno in po nizki ceni. Pri zunanjih naročilih naj se blagovoli vposlati vzorec. — Se priporočam slavnemu občinstvu.

Z odličnim spoštovanjem

J. Pirkovič.

Poslano.*)

V listu „Gorenjec“ št. 44. z dne 4. t. m. je rečeno med dolenski novicami to-le: „Mleko hoče podražiti, kakor se od več strani čuje, g. vodja kmetijske šole na Grmu, oziroma ta gospod baje prav pridno agitira za podraženje istega.

Na to izjavljam podpisani tako-le: Vsaki mlekarici, katera mleko v Novomestu nosi, in s katero bi se bil jaz le kaj menil o mleku v občje, plačam, ako se upa to dokazati, 50 K. Tistega, kateri je pa to novico v „Gorenjcu“ objaviti dal, imenujem pa, menim, da pač popolnoma opravičeno, grdega lažnjivca.

Na Grmu, 12. novembra 1905.

R. Dolénc.

Poslano.*)

V zadnjem času se je tudi v Novem mestu poskusilo s podraženjem mleka. Pri tem se je raznesla vest, da sem jaz kriv tega podraženja in da agitujem v to svrhu.

To izvrčanje krivde na mojo osebo je neopravičeno in zaraditega brezvestna zloraba mojega imena, ki sodi na zatožno klop.

Dasi sem vnet za gmotni napredek našega kmeta, vendar nisem storil v tej zadevi nobenega koraka niti vplival kako drugače na podraženje mleka in sicer zaraditega ne, ker načelno nisem za tako nastopanje in ker mi je pri srcu tudi blagor revnejših slojev mestnega prebivalstva, izmed katerih sem sam izrastel.

Na Grmu, dne 10. novembra 1905.

Viljem Rohrman.

*) Za vsebino teh treh „poslanih“ je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Vremenska opazovanja v Novem mestu oktobra 1905.

Nadmorska višina: 200 m.

Opazovanje	zračni tlak v mm	temperatura	oblačno		moč vetra		dež	
			po 10 stop. skalah	po 10 stop. skalah	po 10 stop. skalah	po 10 stop. skalah	višina v mm	dnij
maksimum: 1)	751.0 (27. zv.)	20.30 (1. zj.)	5.4 krat	7 krat	186.4	16	S neg:	
minimum: 2)	734.0 (2. zj.)	— 6.1 (28. zj.)	11 krat	5 krat			višina v cm	dnij
7. uri zj.:	742.7	5.0°	8.3	2.0			40.0	2
2. uri opol.	742.0	9.9°	6.7	3.2				
9. uri zv.	742.8	4.7°	6.6	1.8				
srednje:	742.5	6.5°	7.2	2.3				

1) Popolnoma oblačno, vihar.

2) Popolnoma brezoblačno, brez vetra.

KOVAČ

(252)

od 25 do 35 let star, z malim premoženjem, se lahko oženi z mlado vdovico, ki ima kovačijo in posestvo na jako dobrem kraju. Kovačija je edina v fari in z orodjem popolnoma preskrbljena. Oglasilec mora poslati od županstva potrjeno spričevalo, da je pošten, priden in štedljiv, na naslov:

Bare Šostar,

Gornji Oštrc hiš. št. 59, pošta Šošice Žumberak, Hrvaško.

Razglas.

Podpisano mestno županstvo proda iz svoje hoste v Cegelnici pri Rudolfovem, nedaleč od novomeškega kolodvora

300 hoj ali smrek

in sicer po kosih, katera drevesa so za prodajo uže zaznamovana. Razpisujejo se v to svrhu ponudbe, ki naj se vložijo pri podpisnem županstvu do

2. decembra 1905.

Tem ponudbam je priložiti 10% varščine v gotovini, hranilnih knjižicah ali veljavnih vrednostnih papirjih.

Vsakdor, ki hoče vložiti ponudbo, si lahko zaznamovana drevesa poprej ogleda z mestnim gozdnim čuvajem Pauličem, ki stanuje v Cegelnici.

Mestna občina ni vezana sprejeti najvišjo ponudbo, pač pa je vezan vsak ponudnik na svojo ponudbo do 15. decembra 1905, kar se ima v ponudbi omeniti.

Pogoji glede plačevanja kupovine in kedaj je spraviti les iz hoste kakor tudi drugi pogoji izvejo se v mestni pisarni v Rudolfovem ter ima vsak ponudnik v svoji ponudbi izjaviti, da so mu vsi pogoji znani in da se jim podvrže.

Rudolfovo, dne 14. decembra 1905.

(266-2-1)

Mestno županstvo.

Št. 3636

Jubilejne ustanove.

(259)

Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko razpisuje za leto 1905 osemnajst cesar Franc Jožefovih ustanov (osem po 50 K in deset po 20 K) za onemogle obrtnike vojvodine Kranjske, in pet cesarice Elizabete ustanov po 40 K za onemogle uboge vdove kranjskih obrtnikov. Prošnje naj se pošljejo trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani

do 24. novembra 1905.

Prileži naj se jim od občinskega in župnijskega urada potrjeno dokazilo, da je prosilec obrt samostojno izvrševal, da sedaj zaradi onemoglosti ne more več delati in da je ubog, oziroma da je prositeljica onemogla uboga vdova bivšega samostojnega obrtnika.

Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko,
v Ljubljani, 3. novembra 1905.

Lepa prilika kupovalcem za sv. Miklavža in božič.

(255)

Dražba

dne 27. novembra t. l.

vsakovrstnih igrač in drugih predmetov
v veži hiše g. F. TANDLER-ja
v Rudolfovem.

Začetek ob 10. uri zjutraj.

Vydrova tovarna hranil, Praga VIII.

izdeluje in priporoča:

Vydrovo žitno kavo.

(223-3-3)

Juhni pridatek znamka „Vydra“.

Juhne konserve (grahove, lečne, gobove in riževe).

Oblati (specijaliteta: „Dessert délicat“ in masleni oblati).

Sumeči limonadni bonboni „Ambo“.

Dišava za pecivo „Buhtin“.

Napravite poskus!

Kolekcija vseh teh izdelkov 3 K 20 v in poština.

RAZGLAS.

(257-2-1)

Posojilnica v Črnomlji

reg. zadruga z neomejeno zavezo,
sprejema hranilne vloge od vsakega, če je njen član ali ne in jih obrestuje po

4 1/2 %

To znaša pri vsakih 100 gl. na leto celih 46 krajcarjev več kakor pri 4% nalaganji, akopram se polletno obrestuje.

Rentni davek plačuje posojilnica sama, ne da bi ga odtevala vlagateljem, in pripisuje koncem leta obresti k glavnici brez posebnega naročila.

Promet je letos mnogo večji, že zdaj znaša čez 1.800.000 K. Krasna hiša, rezervni zaklad, zadružni deleži in 1400 zadružnikov z vsem svojim premoženjem jamči za hranilne vloge; tedaj dovolj varnosti.

Posojila dajejo se na intabulacijo pri pupilarni varnosti po 5%, pri manjši varnosti po 5 1/2%, na zadolžnice s poroki in na menice po 6%. Te menice veljajo tri leta in ni treba vsakega pol leta delati nove menice.

Vstopnine v zadrugo plačati je le 1 krono.

Kdor prinese posestni list, dobi takoj tisti dan posojilo, ako ni kakega zadržka. Stroški so kolikor mogoče majhni.

Hranilne vloge se lahko tudi po pošti vlagajo in vzdigujejo in tudi vplačila se lahko po pošti izvršujejo.

Uradni dan je vsako sredo in petek od 9. do 12. in od 1. do 4. ure popoldne, ako ni ta dan praznik.

Naslov! „Posojilnica v Črnomlji“.

Načelstvo.

UČENEC

kateri ima veselje do pekovske obrti, ter je priden in pošten

se takoj sprejme.

Več pove g. J. Požek v Metliki.

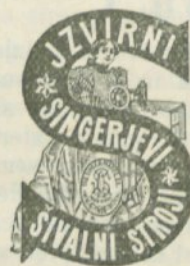
(261-2-1)

Kolo v dobrem stanu je ceno naprodaj.

Kje? pove upravništvo „Dol. Novic.“

(220-0-2)

(153-11-9)

se dobé le pri

SINGER Ko.

akc. družba [za šivalne stroje
LJUBLJANA, Sv. Petra cesta.

Svarimo s tem najnujnejše svoje odjemalce pred šivalnimi stroji, ki jih ponujajo drugi trgovci pod imenom „izvirne Singerce“. Ker mi svojih strojev nikdar ne oddajamo takim trgovcem, obstoje taki „izvirni Singerjevi stroji“ k večjemu iz starih rabljenih, iz tretje roke dobljenih šivalnih strojev, za katere ne moremo niti prevzeti kako poročstvo, niti doposlati posamnih delov.

AVTIVA

lastnega letošnjega pridelka proda se v večji množini v graščini Bajnof pri Rudolfovem. (285-3-2)

Deček

(184-0-5)

iz poštene hiše, kateri ima veselje do mesarske obrti in je ljudsko šolo dovršil, se sprejme takoj pri

Jos. Windischerju

v Kandiji pri Novem mestu.

**Dve
prodajalni**

(93-0-13)

na Glavnem trgu v Novem mestu
ste takoj

za oddati.

Natančneje pri

g. Ant. pl. Fichtenau v Novem mestu.

Iz proste roke se prodaja

(222-0-3)

posestvo na Kamencah

tri četrt ure od Novega mesta, katero obstoji iz hiše, kleti, svinjskega hleva in kozolca, obsetve je do 15 mernikov. Cena jako nizka in se za denar tudi počaka.

Več se izve pri upravnistvu „Dol. Novic“.

Prodajam**svojo novo vilo** v Novem mestu.

(195-0-5)

Jos. Medved v Gorici.

Lepa prijetna domačija na prodaj

z vsem potrebnim gospodarskim poslopjem in sicer: hiša v dva konca in pod hišo klet, štala z listnico, pôdom in senico, dva štanta kozolca s podstrešjem, šupa, sušilnica z dvema žleboma na dve lesi, dva vrta, vinograd, dve njivi, hosta pri domačiji in travniki, 10 minut oddaljeno zopet hosta, velik del njive in paše v vrednosti 20 kron davka. — Ako kupec tudi orodje prevzame, ga dobi v izobilju vsakovrstnega in sicer posode in orodja, poljskega, pôdnega, hlevskega, vinskega in hišnega, da malokje toliko.

Več se izve pri

Fr. Mencinu,

(250)

v Zloganji gori, pošta in občina Škocijan (Dolenjsko).

Dobro izurjen

kovaški pomočnik

se sprejme takoj pri

Peter Gorupiču,

(254-3-1)

kovaču v Kandiji pri Novem mestu.

Lep pôd

(256-2-1)

za enega ali dva posestnika

je na prodaj.

Več pri g. F. Tandlerju v Rudolfovem.

**== Lepo ==
posestvo**

(258-4-1)

v Razburah pri Čatežu, okraj Trebnje, katero obstoji iz zidane prostorne hiše, v kateri so tri sobe, z vsemi potrebnimi shrambami, pod hišo obokani hlev (štala) in obokana klet, zraven dva svinjaka. Drugo poslopje je prostoren pôd s shrambo za slamo, zraven zopet obokani hlev (štala), pod pôdom lepo obokana suha klet, v vse te shrambe so kamniti bangarji. Zraven tega poslopja leži lep velik sadni vrt, katerega obliva gnojnica iz vasi. V bližini ste dve njivi z 38 merniki posestve, okrog je košenica in dva dela približno 3 orale gozda. Kraj prijazen in lepa lega. Naprodaj je za 4300 gld. Za polovico tega denarja se čaka pet let s 5% obresti. Pojasnila daje o tem g. Mihael Omahen, trgovec v Višnji gori, Dolenjsko. Jako pripravno je za kakega Amerikanca z rodbino.

V Kandiji pri Rudolfovem je iz proste roke

na prodaj veliko posestvo

obstoječe iz dveh hiš, hleva, svinjaka in kozolca. Pri hišah se nahaja lep vrt, njive in travnik.

Več pove lastnica

(94-0-13)

Zofija Kastelic v Kandiji.

Droben krompir in smreke

so po ceni na prodaj na grajščini

Strugi, pošta Novo mesto.

(248-0-2)

Ponos vsake gospodinje je dobra kava.

**Kathreinerjeva
Kneippova sladna kava**

se ne bi smela pogrešati več v nobenem gospodinjstvu, kadar se napravlja vsakdanja kavina pijača.

o o o

Zahtevajte le izvirne zavoje z imenom »Kathreiner« in ne kupujte nikoli, kar se odtehtuje odprto.

Bratje Brüner

(260-6-1)

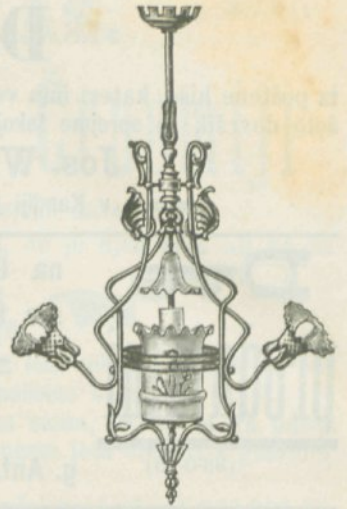
Dunaj X. Eugengasse 57.

c. kr. priv. tovarna potrebščin za razsvetljava za električno luč, plin, acetylen in petrolej
 priporoča svojo bogato zalogo
 lestencov, namiznih svetilk, razsvetljav za strop itd. itd. v najnovejšem slogu
 in najfinejši izpeljavi, za stanovanja, hôtele, restavracije, tovarne itd.

===== Za vsako sezono novosti! =====

Proračuni in ilustrovani ceniki so brezplačno na razpolago.

Specijaliteta: Petrolejske peči „Aleksander“.

Nova hiša na prodaj!

Hiša št. 41 v Žabji vasi se iz proste roke proda. Hiša je pripravna za kacega penzionista ali uradnika. Zraven je tudi do dva joha posetve, hlev, svinjak in kozolec. Proda se pa tudi sama hiša s sadnim vrtom. — Prodam tudi nad studentem v Žabji vasi zemljišče za stavbo hiš, na katerem se nahaja pesek in kamenje, po 1 krono kvadratni meter.

Več se izve pri lastniku A. Nečimer v Žabji vasi ali v Rudolfovem št. 60. (246 4-2)

Hiša na prodaj v Kandiji št. 21.
 Ista stoji zraven mostu na pripravnem prostoru za prodajalno ali kakoršnokoli obrt. Obsega 113 □ sežnjev. — Več pové Avgust Knafelc ravno tam. (200-5-4)

Kravarja

kateri je delu v kravjem hlevu že vajen, išče vodstvo deželne kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu. Plača po dogovoru, gotova, pa dobra. Nastop službe takoj. (244-3-2)

Najcenejša in najhitrejša vožnja v AMERIKO je s parniki
 „Severonemškega Lloyda“

iz

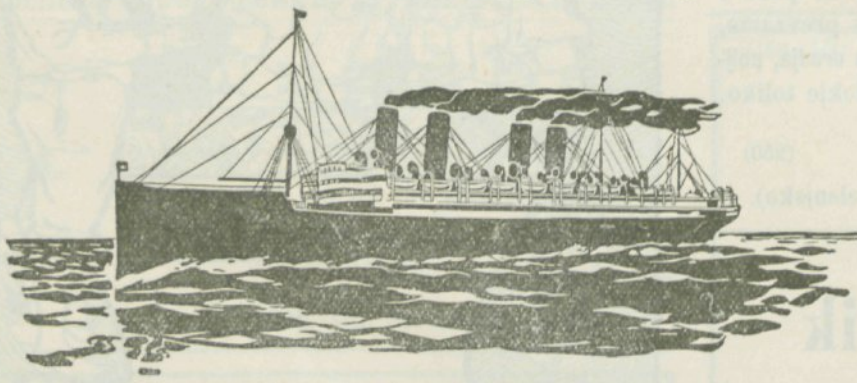
BREMENA

NEW-YORK

s cesarskimi brzoparniki: Kaiser Wilhelm II., Kronprinz Wilhelm, Kaiser Wilhelm d. Grosse.

Prekomorska vožnja traja samo 5—6 dni.

Pozor! Berite!

Natančen zanesljiv poduk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega parbrodnega društva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite v Ljubljani edino-le pri

Edvard Tavčar-ju, v Kolodvorskih ulicah št. 35.

nasproti občeznane gostilne „Pri starem Tišlerju“.

(249-3-1)

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. Vsa, potovanja se tikajoča pojasnila točno in brezplačno. Postrežba poštna, reelna in solidna.

Potnikom, namenjenim v zapadne države, kakor: Colorado, Mexiko, California, Ariona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington, nudi naše društvo posebno ugodno izvanredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta, kakor: Brazilija, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapore, v Avstralijo itd. itd.

Zahtevajte pri nakupu

Schicht-ovo štedilno milo

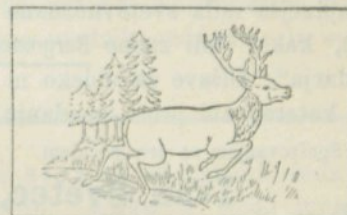
(161-16-8)

Ono je

zajamčeno čisto

in brez vsake škodljive primesi.

Pere izvrstno.

Varstvena znamka.

Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno, perilu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

GEORG SCHICHT, Aussig. — Največja tovarna te vrste
Dobiva se povsod! — na evropskem ozemlju. — Dobiva se povsod!

Lepo posestvo je na prodaj

na Gorici pri Poljanah blizu Toplic na Dolenjskem. Isto obstoji iz zidane hiše z dvema sobama, dveh kleti, gospodarstvenega poslopja, lepega sadnega vrta, košenice, njive in travnika. Vse se nahaja v bližini hiše. — Natančneje se izve pri Ani Hönigmann v Rudolfovem št. 56. (221-3-3)

Prodaja vina.

Imam v kleti več sto hehtolitrov pristnega belega, črnega in rudečega starega in novega vina, domače rakije, brinovca in finega namiznega olja iz oljk po primerno nizkih cenah.

Ivan Pujmann,

(229-12-2)

vinogradnik in trgovec (Vodnjan Dignano-Istra).

(66-12-9)

Jaz ne poznam v dosego nežnega, čistega lica in odstranitev pég, boljšega in vspešneje delujočega zdravilnega mila kot je znano

Bergmann-ovo lilijino milo
(znamka: 2 rudarja)

tvrdke Bergmann & Co., Tečen ob Elbi.

Dobi se komad po 80 h pri:
lekarn. S. pl. Sladovič in v trgovini A. Oblak v Novem mestu.

Suhe jedilne

(155-10-9)

gobe

(la. gosp. gobe) kupuje v vsaki množini v vrečah po 20—25 kg. A. ŠMYRA, Dunaj 17, Elterleinplatz 7. 133 D.

Ceno!

Dobro!

Berite!

Staroznana trgovina

„pri KENDA-tu“

se je po dolgih letih zopet otvorila na Glavnem trgu v Novem mestu.

„Pri Kenda-tu“ je najlepša zaloga vsakovrstnega steklarskega blaga, kakor so: šipe, porcelanasti predmeti, svetilke, zrcala, steklo v ploščah, podobe, okvirji za podobe itd. Vse po čudovito nizki ceni.

„Pri Kenda-tu“ se prevzemajo ter izgotavljajo pod jamstvom solidno in po zmernih cenah vsa steklarska dela v hišah in pri stavbah. Vsa v to stroko spadajoča popravila izvršujejo se „pri Kenda-tu“ fino in točno.

Velika prodajalna „pri Kenda-tu“ priporočuje tudi svojo izborno zalogo vseskozi dobrega in svežega

špecerijskega blaga

kakor: kava, riž, olje, sladkor, petrolej itd.

Najnižje cene, solidna postrežba!

Drznem se toraj slavnemu občinstvu iz mesta in okolice najtopleje priporočati v cenjeno naklonjenost ter v prav mnogobrojna naročila in trajni obisk.

(264-2-1)

Spoštovanjem Franc Kenda.

ŽENSKÉ LASE

zmešane in rezane, kupujem na malo in veliko. Vsaki nabiralec las naj se prepriča, da plačujem od zdaj vsekakor najvišjo ceno. Izdelujem vsa vlasuljarska dela, vlasulje (baroke), lasne verižice, kite in umetne slike iz las po najnovejšem načinu. — V zalogi imam najfinejša mila svetovnoznane tvrdke **H. Kielhauser, Gradec**, kakor tudi znano **Bergmannovo lilijino milo** z znamko „dva rudarja“. Dišave za obleko in mnogo priznane tekočino **Bay-Rum**, katera rabi proti izpadanju las in očiščuje prhut.

Spoštovanjem se priporočujem

Ivan Svetec, brivec in vlasuljar
Rudolfovo, Glavni trg (nasproti mestne hiše).

(234-24-2)

Kočijaž ob enem majer

se takoj sprejme

v prav prijetno službo z dobro plačo.

Taisti naj bode oženjen, toda brez otrok; razumeti mora dobro vsa dela pri gospodarstvu in na polju ter mora imeti posebno spretnost pri konjih. Žena pa bi morala pomagati pri domačih opravilih.

Kje, pové upravništvo „Dol. Novic.“

(247-3-2)

Keil-ov lak

najizvrstnejše mazilo za tla iz mehkega lesa.

Keil-ova bela glazura za umivalne mize 45 kr.

Keil-ov zlati lak za okvire 20 kr.

Keil-ovo črnilo za železo, les, usnje i. t. d.

Keil-ov lak za slamnike v vseh barvah

je vedno v zalogi pri

(181-6-6)

Adolf Gustin-u v Rudolfovem.

Dve posestvi na prodaj.

Eno veliko posestvo na Dol. Šicah pri Toplicah, obstoječe iz lepega gospodarskega poslopja, travnikov, njiv, hoste in pa 4000 novozasajenih trt.

Drugo manjše posestvo pa se nahaja v Kotu pri Semiču.

Natančneje o prodaji teh posestev se izve pri gospodu

(236-3-2)

Janezu Pezdircu v Dol. Šicah.

Radi selitve se prodaj:

Zrcala, kredenc, stoli, mize z dunajske pohištvne razstave, kakor tudi kuhinjska postelja (Tafelbett), posoda itd.

Več pri g. oskrbniku Ulrich v graščini Ruprčvrh pri Rudolfovem.

(238-2-2)

Hranilnica in posojilnica

za Kandijo in okolico

reg. zadruga z neomejeno zavezo

sprejema hranilne vloge od vsacega, če je njen ud ali ne, ter obrestuje po

$4 \frac{1}{2} \%$

Obresti se pripisujejo koncem vsacega leta brez posebnega naročila.

Rentni davek plačuje posojilnica sama, ne da bi istega odtegovala vlagateljem.

(212-5-4)

Pozor! Pozor! Pozor!

Za čas jeseni in zime se opozarja na novo veliko zalogo

zimskega blaga

ktero se bo prodajalo po jako znižanih cenah pri podpisanem v Novem mestu.

Posebno veliki izbor zimskih rut ter suknene obleke za ženske, fino črno sukno, štof, „Loden“ in vsakovrstno sukno za moške obleke.

V zalogi je tudi veliko suknenih (štofastih) in drugih ostankov, kateri se bodo prodajali, dokler bo kaj zaloge, za polovico cene.

Vnanja naročila se izvrše točno. Vzorci se na zahtevo brezplačno pošiljajo.

Zaloga je razložena razun v trgovini tudi v skladiščih (magacinih) v I. in II. nadstropju, ter dovoljeno isto vsakemu na ogled.

(214-6-4)

FRANCO BOŽIČ — Glavni trg.